

Antalet läkare snart 35 000

Vid det senaste årsskiftet fanns det drygt 34 000 legitimerade läkare i Sverige. Det framgår av ny statistik från Socialstyrelsen. 1997 legitimerades 1016 läkare och 1 180 fick specialistbevis.

Statistiken är hämtad ur Socialstyrelsens register över hälso- och sjukvårdspersonal. I den inkluderas samtliga med giltig svensk legitimation eller specialistkompetens, dvs även personer som inte är yrkesverksamma eller som har flyttat utomlands finns med i statistiken.

Den 1 januari 1998 fanns det 34 408 legitimerade läkare i Sverige. Av dessa var 4 830 65 år eller äldre. 13 läkare var under 24 år och 234 mellan 25 och 29 år. Det största antalet, 6 456 läkare, fanns i gruppen 50–54 år. Av det totala antalet läkare var 67 procent eller 23 093 män och 33 procent eller 11 315 kvinnor.

1996 legitimerades 785 läkare med svensk utbildning och 219 läkare med utländsk utbildning, totalt 1 004 läkare.

1997 legitimerades 762 med svensk utbildning och 254 med utländsk utbildning, totalt 1 016 läkare.

Fördelning på specialiteter

1997 utfärdade Socialstyrelsen 1 180 specialistbevis medan antalet 1996 var 969. Specialistbevisen fördelar sig mellan specialiteterna enligt följande (första siffran inom parentes anger antalet för 1996, andra siffran totala antalet specialister den 1 januari 1998; observera att en läkare kan ha flera specialistbevis):

Opererande specialiteter: kirurgi 49 (62, 2 439), ortopedi 27 (30, 1 323), urologi 8 (8, 370), barn- och ungdomskirurgi 3 (5, 149), handkirurgi 6 (8, 104), plastikkirurgi 9 (6, 168), neurokirurgi 6 (7, 142), thoraxkirurgi 17 (8, 183), anesthesi- och intensivvård 48 (24, 1 592), obstetrik och gynekologi 42 (38, 1 721), gynekologisk onkologi 1 (5, 86), öron-, näs- och halssjukdomar 16 (13, 857), röst- och talrubbningar 0 (0, 21), hörselrubbningar 1 (4, 87), ögonsjukdomar 16 (15, 851).

Invärtmedicinska specialiteter: internmedicin 121 (109, 3 724), kardiologi 35 (25, 775), medicinsk gastroenterologi och hepatologi 15 (17, 238), en-

dokrinologi 15 (13, 220), medicinska njursjukdomar 7 (14, 233), lungsjukdomar 10 (5, 398), hematologi 13 (10, 182), allergisjukdomar 2 (2, 139), reumatologi 5 (8, 282), yrkes- och miljömedicin 4 (6, 46), geriatrik 25 (25, 751).

Barnmedicinska specialiteter: barn- och ungdomsmedicin 37 (38, 1 626), barn- och ungdomsallergologi 9 (4, 84), barn- och ungdomsneurologi med habilitering 5 (10, 58), barn- och ungdomskardiologi 0 (2, 24), neonatologi 7 (12, 66).

Allmänmedicin 241 (187, 6 307).

Psykiatriska specialiteter: psykiatri 87 (78, 1 992), rättspsykiatri 5 (6, 82), barn- och ungdomspsykiatri 17 (10, 416).

Radiologiska specialiteter: medicinsk radiologi 36 (30, 1 404), neuroradiologi 6 (9, 76), barn- och ungdomsradiologi 5 (1, 51).

Kliniska laboratoriespecialiteter: transfusionsmedicin 4 (1, 72), koagulations- och blödningsrubbningar 0 (1, 8), klinisk immunologi 1 (1, 76), klinisk bakteriologi 5 (0, 191), klinisk virologi 0 (0, 60), klinisk fysiologi 0 (0, 222), klinisk neurofysiologi 0 (0, 80), klinisk kemi 0 (0, 238), klinisk farmakologi 0 (0, 66), klinisk genetik 0 (0, 27), klinisk patologi 1 (0, 327), klinisk cytologi 0 (0, 134), rättsmedicin 0 (0, 24).

Socialmedicin 0 (0, 77). Företagshälsovård 0 (1, 907). Skolhälsovård 0 (0, 68).

Hud- och könssjukdomar 1 (1, 472). Neurologi 1 (0, 376). Infektionssjukdomar 1 (1, 547).

Rehabiliteringsmedicin 1 (1, 232). Onkologi 1 (1, 387). Klinisk näringslära 0 (0, 8).

Smärtlindring 2 (-, 24). Nukleärmedicin 6 (-, 52). •

Viagra blir tillgängligt i Sverige

EU-kommissionen har godkänt impotensmedlet Viagra. Det innebär att medlet också blir tillgängligt på recept i Sverige.

Viagra (sildenafil), som tas i form av tabletter blir sannolikt tillgängligt i Sverige i slutet av denna vecka.

Viagra utövar sin effekt genom att hämma ett enzym, fosfodiesteras typ 5, i penis svällkroppar, vilket i samband med sexuell stimulering leder till ökat blodflöde till penis och förbättrad erektion.

Rekommenderad dos är 50 mg, som ska tas en timme före sexuell aktivitet. Denna dos ger adekvat erektion hos ca 75 procent av männen. De vanligaste biverkningarna är huvudvärk, rodnad, dyspepsi, yrsel på grund av blodtrycksfall samt övergående synrubbningar.

Viagra får inte ges i kombination med vissa vanliga hjärtläkemedel, s k nitrater – exempelvis nitroglycerin, eftersom kombinationen kan orsaka ett kraftigt blodtrycksfall. Detta kan ge upphov till hjärtinfarkt. En säkerhetsmarginal på minst ett dygn mellan intag

av Viagra och nitrater rekommenderas.

Viagra är också kontraindicerat vid svår hjärtsjukdom, lågt blodtryck, nyligen genomgången slaganfall, stroke eller hjärtinfarkt samt ärftlig degenerativ sjukdom i ögats näthinna.

Det har inträffat ett antal dödsfall i USA i samband med behandling med Viagra. Dödsfallen har i allmänhet förorsakats av hjärtinfarkt och andra hjärtsjukdomar. En del hjärtinfarkter har uppkommit i samband med att patienterna tagit nitrater på grund av kärlekkramp i hjärtat under samlag som kunnat genomföras tack vare Viagra.

Läkemedelsverket menar att det kan inträffa att några patienter kommer att komma in till sjukhus med centrala bröstsmärtor, vilka har uppkommit samma dygn som de tagit Viagra. Det är därför viktigt att alltid fråga manliga patienter med bröstsmärtor eller medföljande anhöriga om eventuellt Viagrainslag innan de behandlas med nitrater.

Läkemedelsverket varnar samtidigt för illegal försäljning av Viagra t ex via Internet. Det finns hållpunkter för att »Viagra» via postorder kan vara förfälskade. •